

Aan de leden van de Tweede Kamer
t.a.v. de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)
Per e-mail: cie.vws@tweedekamer.nl

Datum	Bijlage(n)
9 november 2022	-
Contactpersoon	Doorkiesnummer
Esme Wiegman-van Meppelen Scheppink	06 21 70 35 81
Onderwerp: EU Herstelfonds: inzet op wonen en werken	Ons kenmerk
Jeugdzorg begrotingsbespreking 21 november 2022	VA22-086

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Jaarlijks maken ruim 6.000 kinderen gebruik van een vorm van maatschappelijke- of vrouwenopvang. Voordat kinderen in de opvang terecht komen, hebben zij al veel meegemaakt. Een kind dat opgroeit in zo'n kwetsbare situatie heeft een grotere kans om in zijn latere leven in kwetsbare situaties terug te vallen. Organisaties voor vrouwenopvang, maatschappelijke opvang en beschermd wonen zien het als hun opdracht om te voorkomen dat kinderen de cliënten van de toekomst worden.

Op 21 november 2022, een dag na de Internationale dag van de Rechten van het Kind, debatteert u met de staatssecretaris over de begroting Jeugdzorg 2023. Valente vraagt uw aandacht voor de volgende onderwerpen.

1. Preventie van dakloosheid van gezinnen als landelijke prioriteit stellen vanuit kinderrechten;
2. Aansluiting van opvangorganisaties bij de realisatie van de Hervorming Jeugdzorg;
3. Positie van kinderen in de opvang verstevigen door inkoopafspraken en integrale financiering.

1. Preventie van dakloosheid van gezinnen als landelijke prioriteit stellen vanuit kinderrechten

Valente signaleert een toename van het aantal gezinnen dat aanklopt bij de maatschappelijke opvang. De overheid heeft de opdracht ouders te ondersteunen in hun verantwoordelijkheid¹, juist ook als het gaat om bestaanszekerheid². Het belang van kinderen wordt op dit moment nog niet centraal gesteld in huisvestingsvraagstukken, terwijl dit een internationaal recht is³. De overheid

¹ <https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-5-de-rol-van-ouders/> en <https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-18-verantwoordelijkheden-van-ouders/> (lid 2)

² <https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-27-adequate-levensstandaard/> (lid 3)

³ <https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-3-belang-van-het-kind/> (lid 1)

heeft de plicht een veilige omgeving te creëren waarin kinderen zich goed kunnen ontwikkelen en ongestoord kunnen opgroeien⁴. Bij gezinnen die dak- of thuisloos raken, faalt de overheid hierin.

Wilt u de staatssecretaris vragen om afspraken te maken met de minister van volkshuisvesting om kinderrechten centraal te stellen binnen de volkshuisvesting?

2. Aansluiting van opvangorganisaties bij de realisatie van de Hervorming Jeugdzorg

De hervorming van de Jeugdzorg beoogt een sterkere samenhang met andere vormen van zorg en ondersteuning (aan ouders). Op deze manier worden ouders weer de primaire beschermers van hun kinderen. We maken ons zorgen over het realiseren van deze ambitie, zowel binnen de Hervorming Jeugdzorg als het Toekomstscenario jeugd- en gezinsbescherming. De plannen zijn met name structuurwijzigingen terwijl er meer nodig is. Als de achtergrond van de mensen met kennis over veiligheid hetzelfde blijft, dan blijven maatregelen zoals uithuisplaatsing een vanzelfsprekende optie. Een 'paradigmashift' is nodig bij de jeugdhulp; de blik op samenhang en juiste verhouding van hulp en bescherming aan gezinsleden waar onveiligheid speelt. Vrouwenopvang organisaties hebben relevante expertise in huis, die momenteel niet wordt benut binnen de hervorming.

Wilt u de staatssecretaris vragen om blijvend alert te zijn op de inhoudelijke missie en deze leidend te laten zijn in de Hervorming Jeugdzorg? Wilt u de staatssecretaris vragen vrouwenopvang organisaties te betrekken bij de hervorming van de jeugdzorg en het toekomstscenario jeugd- en gezinsbescherming?

3. Positie van kinderen in de opvang verstevigen door inkoopafspraken en integrale financiering

Het advies van de commissie Lenferink⁵ (2018) is van belang voor de positie van kinderen in de maatschappelijke- en vrouwenopvang. Een ruime meerderheid van de centrumgemeenten besteedt aandacht aan kinderen⁶ (2020) en maakt gebruik van het normenkader Kinderen in de opvang⁷ (2019). Ook wil het overgrote deel van de centrumgemeenten meer normen inzetten. We vinden het zorgelijk dat de meeste centrumgemeenten de normen niet willen opnemen in de opdrachtverlening⁸.

Investeren in kinderen in de opvang loont.⁹ Elke geïnvesteerde euro in (Wmo-)begeleiding aan kinderen, bespaart twee euro aan duurdere (Jeugd-)zorg later. Gemeenten kijken nog onvoldoende met deze bril naar (financierings-) vraagstukken van kinderen in de opvang. We zien dit terug in de eerder genoemde terughoudendheid van gemeenten voor het maken van inkoopafspraken. Vereniging Valente ziet integrale bekostiging als een goede oplossing. Het zorgt voor keuzes gericht op preventie en betere samenwerking tussen het sociaal domein en jeugdzorg. Ook helpt het bij een soepele overgang van hulp aan minderjarigen bij het bereiken van hun 18^e verjaardag. Er zijn inmiddels goede voorbeelden van samenwerking in de praktijk, zoals de integrale gezinsgerichte aanpak in Amsterdam. Gemeente Rotterdam breekt met de schotten en introduceert binnenkort het 'Huiselijk Geweld Arrangement'. Deze pilot verdient een vervolg met onderzoek naar effect en uitvoering.

⁴ <https://www.kinderrechten.nl/kinderrechten-vw/artikel-6-leven-en-ontwikkeling/> (lid 2)

⁵ https://vng.nl/files/vng/eindrapportage-lenferink_kinderen_in_de_opvang.pdf

⁶ <https://jeugdmonitor.cbs.nl/publicatie/onderzoeksrapport-kinderen-in-de-opvang> (pagina 18)

⁷ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2019D29847&did=2019D29847>

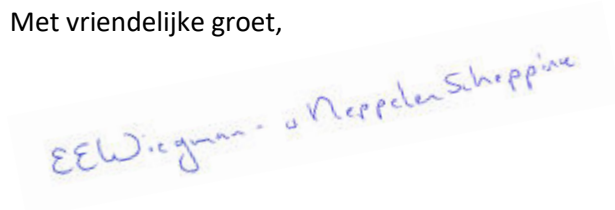
⁸ <https://jeugdmonitor.cbs.nl/publicatie/onderzoeksrapport-kinderen-in-de-opvang> (pagina 19)

⁹ [Business case: methodische begeleiding kinderen in de opvang - Vereniging Valente](#)

Wilt u de staatssecretaris vragen zich in te spannen om ondersteuning aan kinderen in de maatschappelijke- en vrouwenopvang in inkoopafspraken tussen gemeenten en zorgaanbieders te realiseren? Wilt u de staatssecretaris vragen om gemeenten te stimuleren integrale gezinsfinanciering toe te passen en hierbij de effecten te onderzoeken?

Mocht u vragen hebben of nadere informatie willen, neemt u dan gerust contact op met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Esmé Wiegman-van Meppelen Scheppink
Directeur